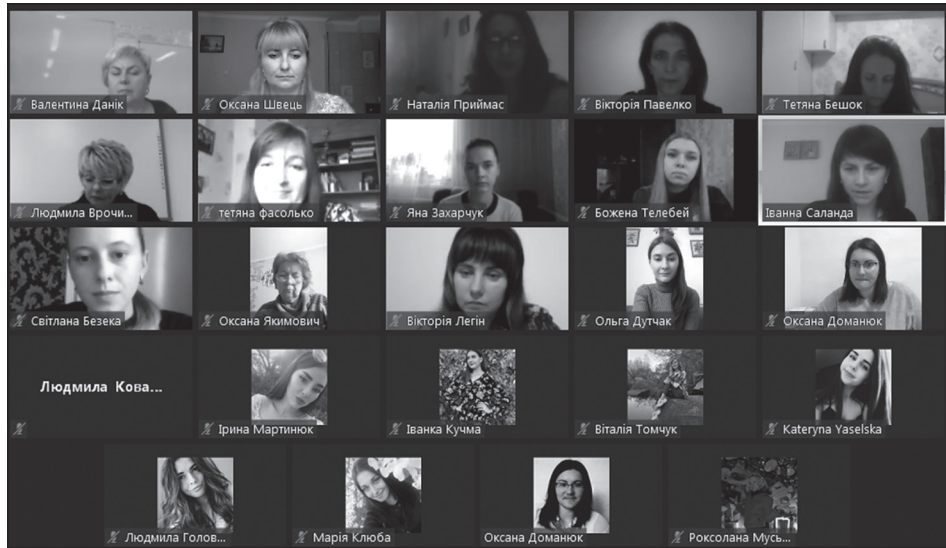

НОВА ШКОЛА – НОВІ ПІДХОДИ

Наталія ПРИЙМАС, кандидат педагогічних наук

Особливі умови здійснення науково-педагогічного процесу, залишаючи недоторканими його концептуальні основи та світоглядно-змістову сутність, вносять серйозні корективи у форми, формати, засоби та методи організації наукової діяльності, здійснення науково-теоретичного пошуку, проведення науково-дослідницької та навчально-виховної роботи. Заради досягнення науково-педагогічних цілей, успішного виконання завдань освіти молодого покоління, підготовки нової генерації фахівців усіх профілів для всіх сфер суспільного життя здійснюються пошуки ефективних форм і шляхів подолання перешкод і ризиків, що постали перед національною освітою в нинішній досить складний час.

Національна школа здійснює реконструкцію всієї системи функціонування стосовно нових духовно-культурних та соціально-економічних умов і потреб сучасного українського суспільства та згідно зі специфікою його інтегрування у світовий і європейський науковий та культурно-освітній простір. В такому контексті своєчасною і доцільною сприймається тематика науково-методичного семінару «Нова українська школа: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення», який підготували і провели науково-педагогічні працівники кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка у форматі відео-конференції на платформі Zoom. Співорганізаторами семінару виступили відділ освіти Кременецької міської ради, кафедра початкової освіти Креативної Міжнародної Дитячої Школи (м. Київ), Тілявський НВК «ЗНЗ I-III ступенів – ДНЗ» Шумського району, Кременецька ЗОШ I-III ступенів №4 і НВК «Кременецька ЗОШ I-III ступенів №5 – ДНЗ».

Роботу семінару розпочала вступним словом кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти, доцент Т.С. Фасолько. Старт дискусії фахівців із запропонованої тематичної проблематики дала начальниця відділу освіти Кременецької міської ради Н.Ю. Щербатюк, яка аналізувала стан національної школи у вступі «Нова українська школа в сучасних умовах». Інноваційний підхід до висвітлення актуальних аспектів тематики семінару в доповіді «Нова українська школа і STEM-освіта» продемонструвала кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти Н.В. Приймас.

До загальних питань проблематики семінару звернулися методист з початкової освіти відділу освіти Кременецької міськради, учителька початкових класів Кременецької ЗОШ №4, тренер НУШ В.П. Данік («Практичні аспекти реалізації ідей концепції НУШ»); кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти О.М. Доманюк («Форми забезпечення наступності закладів дошкільної освіти та Нової української школи»); вчителька початкових класів Тілявського НВК «ЗОШ I-III ступенів – ДНЗ» Л.І. Дмитрук («Методика дистанційного навчання у системі навчально-виховного процесу»); вчителька початкових класів НВК «Кременецька ЗОШ I-III ступенів №5 – ДНЗ» О.С. Якимович («Особливості реформування змісту сучасної початкової освіти»); кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти В.Б. Легін («Підготовка фахівців початкової освіти в умовах сьогодення»).

Учасники онлайн-семінару значну увагу приділили висвітленню конкретних методичних аспектів заявленої проблематики. Зміст їх виступів стосувався питань: «Природнична освітня галузь: мета, завдання та змістові лінії» (кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти О.В. Швець); «Інноваційні технології навчання математики в початковій школі» (кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти В.В. Павелко); «Роль методу «хвильових занурень» у формуванні цілісної особистості» (Р.В. Мусько – вчителька початкових класів, кафедра початкової освіти Креативної Міжнародної Дитячої Школи, м. Київ); «Формування медіаграмотності майбутніх учителів початкових класів у процесі вивчення технологічної освітньої галузі» (кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти Т.В. Бешок); «Забезпечення наступності між ЗДО та НУШ у процесі формування художньо-естетичної компетентності зростаючої особистості» (доктор педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти І.А. Онищук); «Роль творчого мислення у реалізації наступності дошкільної і початкової ланок освіти» (студентка IV курсу спеціальності «Початкова освіта» Світлана Безека) і «Вплив дистанційного навчання на розвиток самостійності учнів» (вчителька початкових класів, кафедра початкової освіти Креативної Міжнародної Дитячої Школи (м. Київ) В.І. Томчук).

Друга частина науково-методичного семінару мала практичний характер і включала презентацією технологій дистанційного навчання у початковій школі, яку здійснила кандидат технічних наук, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій І.П. Саланда разом із студентами IV курсу спеціальності «Початкова освіта» Світланою Безекою, Яною Захарчук, Боженою Телебей, Ольгою Дутчак та Іванною Кучмою. Дана презентація стала підсумком плідної навчально-пізнавальної співпраці викладача і студентів під час вивчення фахової дисципліни «Технології дистанційного навчання у початковій школі». Студенти використали платформи реалізації дистанційного навчання Classroom, дошку Padlet та Інтернет-сервіс мультимедійних дидактичних вправ Learning App. Вони представили також результати вивчення курсу «Дистанційний та змішаний формати навчання» у студії онлайн-освіти EdEra.

Заключним акордом роботи науково-методичного семінару стала підготовка пропозицій за підсумками обміну думками учасників наукового онлайн-зібрання і розробка рекомендацій щодо вдосконалення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» на 2021–2025 роки.

ВЧИМОСЯ ВЧИТИ ОНЛАЙН

Оксана ДОМАНЮК, кандидат педагогічних наук

Науково-педагогічна діяльність тим цікава і приваблива, водночас складна та напружена, що вимагає постійних зусиль на оновлення змісту навчального матеріалу та вдосконалення методики його вивчення. Особливі вимоги до сучасних педагогів, науковців і вчителів ставить глобальна ситуація пандемії. І кожному із нас доводиться вчитися вчитися в таких ускладнених умовах: і науково-педагогічні дослідження, і безпосередня навчально-фахова робота несуть на собі відбиток незалежних від нас карантинних обмежень. Подолання таких обмежень сприяє співпраці науково-педагогічних працівників вищих закладів освіти окремих регіонів національного освітнього простору.

В такому контексті важливу роль відіграє «The Unichck educational community» – серія вебінарів про диджиталізацію освіти в нових умовах змішаного і дистанційного навчання. Науково-педагогічні працівники нашої академії, насамперед члени профільних кафедр, активно долучилися до таких вебінарів і отримали

реальну можливість ознайомитися з конкретним досвідом провідних викладачів західноукраїнських університетів із налагодження системи підготовки фахівців у вищих закладах освіти за умов всеукраїнського карантину. Ми з перших уст почули про підвалини успіху та методику і практичні форми навчальної роботи заради забезпечення ефективності засвоєння студентами програмового

матеріалу в режимі онлайн. У процесі спілкування між учасниками вебінарів висвітлюються теоретичні підвалини, динаміка здійснення та форми найефективніших навчальних практик, що чутливо враховують особливості дистанційного спілкування викладача зі студентською аудиторією. В загальному, вебінари серії «The Unichck educational community. Захід» дають можливість кожному з нас не лише комплексно поглянути на впровадження сучасних технологій в освітній процес, а й використати їх елементи в конкретній практичній роботі зі студентами академічних груп відповідної спеціальності.

Наші науковці безпосередньо розглядали ІТ-технології, які застосовуються в процесі формування, дотримання, розвитку та контролю за впровадженням академічної доброчесності в науково-педагогічний процес. Предметом академічного спілкування та фахового аналізу учасниками вебінарів став досвід провідних закладів освіти України в забезпеченні програм розвитку онлайн освіти в навчальних закладах різних рівнів, особливо досвід застосування сучасних засобів комунікації зі студентами під час пандемії. Цікавими для нас стали теми, де висвітлювався механізм і методика онлайн перевірки наукових текстів на плагіат. Корисними і значною мірою повчальними виявилися питання, пов'язані з різними видами LMS-систем для освіти. Багато уваги було приділено проблемі застосування міжнародного досвіду та здійснення міжнародної співпраці між закладами вищої освіти різних країн із врахуванням вже згаданих карантинних обмежень. Предметно висвітлювалося питання про створення окремих університетських програм, спрямованих на розвиток онлайн навчання, на розробку методів і технологій залучення студентів до дистанційного навчання.

Реальним досвідом диджиталізації освіти поділилися найдосвідченіші спікери вебінару «The Unichck educational community. Захід», керівники і науковці вищих закладів освіти Західного регіону України. Зокрема, доктор філософських наук, ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, професор Богдан Буяк розповів про «Реалізацію Концепції Smart-TNPU» у цьому ЗВО. Проректор з наукової роботи Національного університету водного господарства та природокористування, доцент Олег Лагоднюк доповів про те, як реалізується «Стратегія цифрової трансформації освітнього середовища НУВГП» у їхньому вищому закладі освіти. «Технології дистанційного навчання Львівської Політехніки» характеризував доктор технічних наук, проректор з науково-педагогічної роботи та інформатизації, професор Павло Жежнич. Про «Гібридний кампус і академічну доброчесність» говорила координатор напрямків Е-навчання та інформаційної грамотності Українського католицького університету Аліна Синицька. Модерували вебінар «The Unichck educational community. Захід» представники інституції «Unichck-Україна»: комерційний директор Андрій Сідляренко та менеджер із комунікацій Ельвіра Жуковська.

Особливий фахово-методичний онлайн-подарунок отримали науково-педагогічні працівники кафедри педагогіки та психології та кафедри дошкільної і початкової освіти і методик їх навчання: вони ознайомилися з навчальним курсом «Сенсорно-пізнавальна траєкторія дітей в умовах закладу дошкільної освіти» для вихователів-методистів і вихователів закладів дошкільної освіти. В рамках цього курсу науково-педагогічні працівники наших кафедр долучилися до вебінарів «Компетентність як особистісне надбання дитини (на матеріалі Базового компоненту дошкільної освіти)», «Розвиток

сенсорно-пізнавальної компетентності дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти» та формування дослідницької компетентності дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти».

Одна з онлайн-зустрічей пройшла за темою «Формування логіко-математичної компетентності дітей дошкільного віку». Організатори цього вебінару поставили за мету розкрити шляхи управління математичним розвитком дошкільників, ознайомити фахівців дошкільної освіти з технологією «Інтегрованих дидактичних модулів» і на цій основі об'єднати педагогів різних профілів, розкрити їх творчий потенціал. Досягненню такої мети сприяло високопрофесійне висвітлення відповідних теоретико-методологічних проблем, серед яких – «Математика для дошкільників в інтегрованих дидактичних модулях», «Логіко-математичний розвиток дітей дошкільного віку засобами дидактичної гри», «Вивчення сучасного стану організації математичного розвитку дошкільників».

З нашими науково-педагогічними працівниками спілкувалися доктор педагогічних наук, завідувач кафедри дошкільної освіти Маріупольського державного університету, професор Олена Брежнева, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, викладач курсу «Теорія та методика формування математичних уявлень» Наталія Волощенко, а також викладач кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова, засновниця дошкільної установи «Власний дитячий садочок» Галина Савлук.

Варто відзначити важливий і практично корисний момент в організації вебінарів: їх учасники мають змогу придбати відеозапис трансляції онлайн-зустрічей і презентацій, а також отримати відповідний сертифікат.